

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Trečiadienis, Gegužio-May 14 d., 1924

437

No. 119

Rusija įspėja Lenkus

Maskvojesasusektas naujas samokslas

Ex-kaizeris grįžtas iš tremimo Vokietijon

Amalgamėtų siuvėjų konvencija prasidėjo Philadelphijoj

Sovietai įspėja Lenkus

Reikalauja geresnio elgimos su tautinėmis mažumomis Lenkuose.

VARSAVA, geg. 13. — Lenkų valdžia šiandien gavo iš sovietų valdžios notą, kurioje reikalaujama, kad Lenkija geriau elgtųsi su gyvenančiais Lenkijos ribose ukrainiečiais ir baltogudžiais.

Notoj pridedama Rusų su Lenkais padarytos Rygoj sutarties 7 straipsnis, kuriame kalbama apie patenkinamą tautinių mažumų klausimo sutvarkymą abiejose šalyse.

Lenkai žiuri į tą Čičerino notą kaip į sovietų valdžios norą išplėsti savo įtakos sferą Lenkų "kresuose", tai yra jų užimtuose kraštuose, kur gyventojų didžiuma ne lenkai.

Lygiai tuo pačiu laiku Lenkai gavo tolygią notą iš Vokiečių valdžios, kurioje reikalaujama, kad Lenkai žmoniškiau elgtųsi su vokiečiais Aukštutinėje Silezijoje.

[Chicago Tribune korespondentas Donald Day kablegrama iš Rygos geg. 12 d. praneša esąs atsižinojęs iš vietos rusų legacijos, kad užsienio reikalų ministeris Čičerinas pasiuntęs notą Lenkam "protestuodamas prieš persekiojamą rusų pravoslavų bažnyčios ir spaudimą tautinių mažumų Lenkijoje".]

Maskvoj esąs susektas naujas samokslas

Keturi karininkai, tarnavę pirmiau Denikino armijoje, sušaudyta.

BERLINAS, geg. 12. — Iš Maskvos praneša apie naują samokslą, kurs tapęs neseniai "žekos" susektas, bet kurį ji kol kas laikys slapty. Tapę sušaudyta keturi karininkai, kadaise buvę generolo Denikino armijos viršininkai. Jų vardai betgi nepaskelbtai.

Komunistų partijos valymas.

Maskvoj prasidėjo kas metai vykdomas pavasarinis komunistų partijos valymas. Oficialiai paskelbta, kad tardyta 3,555 asmenų, partijos narių, ir iš to skaičiaus 900 narių pašalinta iš partijos kaip toki, kurie neverti vadintis komunistais.

Pašalintų iš partijos 40 nušimčių buvo kaltinami, kad jie tik lėbavija, palaidunauja ir barstą pinigais, bet mažą ka-
leveikią krašto gyvenimui pataisyti.

Amalgamėtų konvencija Philadelphijoj

PHILADELPHIA, Pa., geg. 12. — Vakar čia prasidėjo šeštoji metinė Amalgamated Clothing Workers of America konvencija.

Delegatų yra suvažinę iš visų rubų siuvimo centrų skaičiuje apie 300.

Konvenciją atidarius vyriausią kalbą pasakė amalgamėtų vadas Sidney Hillman. Papasakojo apie paskutiniųjų dvejų metų kovas, kurios teko vesti organizuotiems darbininkams siuvėjams kad išlaikytų pirmesnius savo laimėjimus, jis nurodė į konstruktyvią darbą, koks buvo nuveiktas įsteigimu dvejų organizacijų bankų, sukurimu Chicagoj milžiniško fondo bedarbiais rūpintis, o taip pat įsteigimu amerikiečių rusų korporacijos tikslu organizuoti rubų siuvimo pramonę Rusijoje.

Hilmanas karštai ragino visus amalgamėtus laikytis vienybės. "Didžiausias organizacijos, kaip ir viso darbininkų judėjimo aplamai priešas, yra nesutikimas, nesutarimas viduje," sakė kalbėtojas. "Norėčiau rasti tokių žodžių, kurie giliausiai įsiviešpatuotų širdyse pasiekę, kad kiekvienas jūsų kiek galint aukotų savo asmenines pažvalgas reikalui didžiausio, kokį darbininkų judėjimas turi, ginklo: vienybės ginklo! Tik tokiu ginklu šarvuoti mes galėsime žengti priekyn savo kovoje už tai, kad šita pasaulio padarius geresnį ir vertą gyventi."

Politinė kova.

Hilmanas graudeno darbininkus stengtis ir del politinės darbininkų vienybės, kaip kad del pramonės. "Mums būtina reikia organizuoti ne tik savo pramoninę jėgą, bet lygiai ir politinę jėgą. Yra vilties, kad prieš ateinančius prezidento rinkimus susijungs darbininkų jėgos, pažangiosios jėgos, kurioms labiau rūpi blogas pašalinti, negu jis išaiškinti. Tiesa, tos viltys dar tolimos, bet jeigu jos stotųsi kunu, tuomet, be abejo, Amalgametai stotų pirmose to judėjimo eilėse kovoti del politinės papėdinybės ir darbininkų judėjimo pažangos."

Nauja nepriklausomybės deklaracija.

Didelių ovacijų sukėlė kai generalis organizacijos sekretorius Šlosbergas pasakė: "Čia, šitoj Philadelphijoj, buvo paskelbta politinės Nepriklausomybės Deklaracija. Nepraėjus daug laiko kaip, darbininkų judėjimui žygiuojant priekyn, mes paskelbsime industrinės Nepriklausomybės Deklaraciją, o ta deklaracija, kai tik ji bus darbininkų įvykinta, suteiks pasauliui tikrąjį gyvenimą, tikrąją laisvę ir tikrąją gerovę!"

Po to dar kalbėjo Pensilvanijos darbo ir pramonės departamentu sekretorius Royal Meeker, kurs sveikino amalgamėtų organizaciją del jos nuveikto kultūrinio darbo rubų pramonėje; ir kongresmanas La Guardia iš New Yorko, kurs savo kalboj gynė streikavimo teisę pareikšdamas, kad organizacija, kuri nenori taja teise naudotis savo narių reikalamis ginti, yra organizacija su negyva siela.

Rusija nutraukia prekybos ryšius su Vokietija

Visa Rusų prekyba iš Vokietijos perkeliama į kitus kraštus.

RYGA, geg. 12. — Sovietų prekybos delegacija Rygoj šiandien gavo telegramą, adresuotą visiems sovietų Rusijos prekybos atstovams užsieny, kuria įsakoma tuojau paliauti visokių prekybos reikalus su Vokietijos firmų atstovais, panaikinti visokius kontraktus, nesistoti jau nupirktų prekių ir, ant galo, visą Rusijos eksportą į Vokietiją ar per Vokietiją, pakreipti į kitus kraštus.

Telegrama pasirašyta sovietų prekybos monopolio viršininko Krasino.

Tai yra sovietų atsakymas Vokietijai del padarytos Rusų prekybos misijos namuose krašto Berline.

Boikotas Vokiečiams nekenksias.

Rygoj yra apie du šimtai įvairių Vokiečių firmų atstovų ir jie visi yra tos nuomonės, kad savo boikotu Vokietijai sovietai nieko nelaimėsia, o Vokiečių prekybos reikalai irgi mažą ką del to nukentėsia, kadangi bolševikai esą menki pirkėjai.

Sovietų prekybos delegacija taip pat praneša, kad visos Vokiečių koncesijos Rusijoje esančios panaikintos.

Žada visus kriminalistus ateivius deportuoti

Bet pirm deportavimo jie turi atsėdėti savo bausmę.

NEW YORKAS, geg. 13. — Jungtinių Valstijų imigracijos inspektoriaus Mathew B. Couch pareiškė, kad visi kriminalistai ateiviai sėdintieji kalėjimuose, po atsėdėjimo savo bausmės, — ir jei jie negalėsia įrodyti, kad jie yra Amerikos piliečiai, — bus deportuoti atgal į tas šalis, iš kur jie atvyko. Kalėjimų vyriausybės bus įsakytas savo terminą atsėdėjusius kriminalistus ateivius sulaikyti dar kalėjime tol, iki viskas bus priuosta jų deportavimui.

Ir Ohio "blue"

Aukščiausio teismo sprendimu uždrausta rodyti krutamuosius paveikslus šventadiniais.

COLUMBUS, Ohio, geg. 13. — Aukščiausias teismas šiandien išsprendė, kad rodymas visokių krutamųjų paveikslų esąs taip pat teatrinis vaidinimas, o todėl sekmdieniais rodyti jie yra uždrausta.

Šiuo nusprendimu veikiausiai bus uždrausta taip pat ir bažnyčiose krutamieji paveikslai rodyti, kas pastaruoju laiku pradėta plačiai praktikuoti, kad tuo būdu labiau patrauktų žmones prie bažnyčios.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, gegužio 13 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.38
Belgijos, 100 frankų	\$4.75
Danijos, 100 kronų	\$17.00
Italijos, 100 lirų	\$5.50
Prancijos, 100 frankų	\$4.50
Lietuvos, 100 litų	\$10.00
Norvegijos, 100 kronų	\$13.82
Olandijos, 100 florinų	\$37.76
Suomijos, 100 markų	\$2.54

Kongresmanas Langley eina katorgon

Pasmerktas dvejiems metams del šmugelio degtine.

COVINGTON, Ky., geg. 13. — Kongresmanas John W. Langley, republikonas iš Kentucky valstijos, kuris buvo pašauktas tieson kaltinamas del šmuglo degtinės šmugely, federalio teismo buvo pripažintas kaltas ir pasmerktas dvejiems metams sunkių darbų kalėjimo Atlantoj, Ga.

Byloj buvo įrodyta, kad kongresmanas Langley 1921 metais gavo klasingu būdu leidimą paimti iš Lawrenceburg pilstytuvės 1400 keisų degtinės. Ta netiesota keliu išgauta degtinė buvo išsmugeliuota Philadelphijon ir čia išleista.

Nori pagalbos ateiviams iš Kanados sulaikyti

DETROIT, Mich., geg. 13. — Dr. Prentis, imigracijos direktorius Ohio, Indianos ir Michigan valstijoms, kreipėsi į imigracijos vyriausybę, prašydamas dar bent dešimties inspektorių ir dviejų botų gaudyti ateiviams slapta einantiems iš Kanados į Jungtines Valstijas.

Del suvaržymo imigracijos, daugelis emigrantų dabar važiuoja Kanadon, o iš čia jau slapta stengiasi įsigauti į Dėdės Samo žemę.

Uždarė plieno fabriką

1200 darbininkų išmesta iš darbo neapribotam laikui.

PITTSBURGH, Pa., geg. 13. — Šiandien čia tapo uždarytas American Steel and Wire kompanijos geležies darbų fabrikas.

Kompanija sako, kad fabrikas tekęs neapribotam laikui uždaryti del stokos užsakymų. Del tos priežasties 1200 darbininkų neteko darbo.

SUĖMĖ BOMBŲ SANDELĮ IR ANARCHISTĄ BOMBININKĄ.

LISABONAS, Portugalija, gegužės 13. — Miesto centre vienuose namuose policija suėmė stambų bombų ir kitokių sprogstamųjų medžiagų sandėlį. Areštavo taip pat ir tų namų gyventoją, paskilbusį komunistų agitatorių, kaltinamą del padarytų įvairiose vietose bombų sprogimų.

Coimbroj vakar buvo mestos dvi bombos; viena jų buvo išsprogdinta Coimbros instituto prezidento duryse.

ISRADIMAS, IŠ ANKSTO PRANESAS ĮVYKSTANTĮ ŽEMĖS DREBĖJIMĄ.

SPEZIA, Italia, geg. 13. — Žinomas italų seismologas, profesorius Caselli, sakosi išradęs aparatą, kurs iš anksto praneša apie įvyksiantį žemės drebėjimą, — mažiausiai bent penkioliką minučių prieš įvykimą.

KVIECIA SUDARYTI JUGOSLAVIJOS KABINETĄ.

BIELGRADAS, geg. 12. — Jugoslavijos karalius Aleksandras pakvietė p. Trifkovičą sudaryti koalicijos kabinetą. Trifkovič buvo teisių ekvalizacijos ministeris Pašičio kabinete.

Lietuvos žinios.

VARGAS LIETUVOS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ.

LONDONAS. — Lietuvos Atstovybės tarnautojai vis dar negali susigyventi su persikeitusiomis sąlygomis, kokios susidarė, numažinus algas nuo 1 d. sausio šių metų. Iš tų algų, kokios dabar mokamos, pragyventi negalima. Netrukus išeina iš Atstovybės konsulario skyriaus sekretorė-daktiliografė p-lė Albina Adžgauskaitė, — ji grįžta Amerikon; ji tarnavo Lietuvos Valstybei per 6 metus, nuo pat 1918 metų, Amerikoje, Paryžiuje ir Londone. Jos pavyzdį seka p-lė Agota Viščiulitė, Atstovybės daktiliografė, — ji irgi ketina apieisti Atstovybę. Priežastis — negalima išgyventi iš dabartinių algų.

Lietuvos Vyriausybė turėtų atkreipti į tai dėmesį, — pasitraukiant prityrusiems darbininkams, valstybės darbas turės nukentėti. Atstovybė, kiek girdėjome, ieško naujų darbininkų, mokančių gerai anglų ir lietuvių kalbas ir galinčių dirbti ant rašomųjų mašinelių. (VD).

Riaušės Šančių katalikų bažnyčioje.

KAUAS, (L. Ž.). — Verbu nedėdienį balandžio 13 d. Šančių bažnyčioj įvyko tarp lietuviškai ir lenkiškai kalbančių lietuvių "kivirčas".

Buvo taip: Šančių visuomenės organizacijos anksčiau buvo pasiuntusios prašymą vyskupui, prašydamos lenkų kalba pamaldas leisti iki 9 val. ryto, gi vėliau lietuviškas. Prašymas nebuvo patenkintas. 13. IV pradėjo chorai giedoti kartu abiem kalbom. Išgirdęs tai klebonas paliko bažnyčią ir išėjo. Parapijonys labai nerimauja ir padavė kitą prašymą Vyskupui, prašydamai kitą kleboną duoti.

[L. Ž.]

Kiek buvo gaisrų Lietuvoje?

"Gaisrininko" Nr. 4 žiniomis 1923 metais Lietuvoje sudegė 18 fabrikų, dirbtuvių, pramonės įstaigų, 39 muro triobėsiai, 552 medžio triobėsiai, 1206 sandėliai, klėtos, daržinės. Per gaisrus sudegė: 1296 gyvuliai, 760 paukščių, 32.042 cent. grūdų, 55122 cent. pašaro, 13.632 štu-

kos apdirbtos statybai medžiagos, žemės ūkio mašinų, padargų 1.470, žmonių — 14.

Degtinė pabrango.

KAUNAS. — Nuo š. m. balandžio 11 d. degtinė Lietuvoj pabrango. Dabar 400 degtinė už ¼ litro mokama Lt4.90, vietoj Lt3.75; 950 spiritui mokama Lt11, vietoj Lt8.85. Bonkų kainos pakelta 5 centai kiekviena.

KLAIPEDA.

Prekyba ir pramonė.

Paskutiniu metu Lietuva ypač Klaipėdos kraštu, susidomėjo užsienio kapitalas. Atvyksta daug rimtų komersantų, kad užmezgus prekybinius ryšius, bei statytų fabrikus. Taip nepersenai buvo atvykęs Klaipėdon vienas anglas, noris statyti Klaipėdoj degtukų fabriką, specialiai eksportui į Angliją. Šiomis dienomis gubernatorių apilankė francūzų inžinierius Piere E. Henry ir jo atstovas Latvijai inžinierius Joseph S. Greisbard, kurie apžiūrėjo uostą ir mano statyti čia sandėlius bei keletą laivų po Lietuvos vėliava.

Taip pat šiomis dienomis apsilankė šveicarietis inžinierius Friezt Rieder iš Berno, noris steigti fabriką kazeinui dirbti. Tuo tikslu jis jau daro su vietos didesnių ūkių savininkais pie-nui statyti. Jo steigiamoji įmonė galės apdirbti į dieną apie 100,000 litrų pieno. Pradės veikti, gavusi mažiausiai 20,000 litr. pieno į dieną. Šiam tikslui jau susidarė akcinė bendrovė.

VILNIUS.

Iš Vilniaus miesto mokyklų. Inspektoriato.

"Rytas" gavo leidimus "Aušros Vartų" prieglaudos mokyklai ir vakariniams kursams.

ORAS

Chicago ir apilinkė. — Šiandien gražu; kiek šalčiau; vidutinis šiaurvakarių ir šiaurių vėjas.

Saulė teka 5:30, leidžias 8:02

Devynius syk greičiau.

Kada iš Amerikos Lietuvon pinigai eis devynis syk greičiau kaip dabar, tai Lietuvoj bus daugiau pinigų, nors mes ir nedaugiau jų siųstume negu dabar. Pagreitinus devynis syk pinigų siuntimą, į metus laiko Lietuvoj visai uždyką nemažiau kaip 2,500,000 litų prieaugliaus.

O tas jau už kelių dienų pradės įvykinti. Naujienų nauja telegrafinė sistema baigiama užvesti ir jau už kelių dienų prasidės jos veikimas. Su šitos sistemos pagalba pinigus Lietuvon siųsime daug pigiau kaip dabar ir devynis syk greičiau kaip dabar. Reikale galima bus pinigai išmokėti ir 25 syk greičiau kaip dabar. Vietoj 25-kių ar 30-ties dienų pinigai bus išmokami Lietuvoje į 3 ar 4 dienas, o reikale ir į vieną dieną.

NAUJIENOS.

Užsisakykite Tuojaus

NEDELIOS NAUJIENAS

The Lithuanian Sunday News

NEDELIOS NAUJIENOS išeis kiekvieną nedėldienį arba sekmadienį, ir jų atskiras numeris parsiduos po 7 centus. Nedėlios Naujienų prenumerata, atskirai nuo dienraščio, bus \$3.00 metams arba \$1.70 pusei metų.

NEDELIOS NAUJIENOS bus didžiausiu Naujienų numeriu savaitėje ir didžiausiu lietuvių savaitiniu laikraščiu

Nedėlios Naujienos susidės iš trijų dalių. Viena dalis tai bus juokai arba "džiokai" vaikams ir suaugusiems. Viena iš juokingų serijų tame skyriuje bus "SLIM JIM." Tik tēmykit ir stebėkitės.

Kitose dalyse bus daugybė žinių, straipsnių, editorialų, informacijų, o taipgi sekami skyriai: —

MOTERŲ SKYRIUS gambiai vedamas Doros Vilkenės. Šitas skyrius bus dar platesnis negu dabar ir jame tilps viskas kas paliečia moterį ir jos interesų sritį, neišskiriant svarbiausio dalyko — meilės.

BIZNIO IR GYVŲJŲ REIKALŲ SKYRIUS, kurį ir toliau ves Naujienų biznio vedėjas advokatas Kl. Jurgelionis. Šis skyrius yra vienutinis šios rūšies dalykas lietuvių laikraštijoje, ir suteikiamos jame informacijos yra labai žingeidžios ir naudingos biznieriams, farmeriams, darbininkams ir visiems kas tik žingeidauja dabarties dalykais.

LITERATūros IR DAILĖS SKYRIUS, į kurį rašo ir rašys gambiausi lietuvių rašytojai ir dailininkai. Čia tilps puikių apysakų iš dabartinio gyvenimo, apie stebėtinus atsitikimus, apie meilės prieštikus, ir tt. Čia taipjau tilps parinktinė poezija ir kritikos straipsniai. Čia taipgi karts nuo karto bus spauzdinamos mūsų dailininkų veikalų reprodukcijos.

MOKSLO SKYRIUS, kuriame tilps trumpų suprantamų straipsnių iš įvairių mokslo sričių, o taipgi žinios apie vėliausius išradimus. Šio skyriaus vedėju bus žymus Mokslo Draugų veikėjas chemijos inžinierius K. Augustinavičius.

SVEIKATOS SKYRIUS, kuriame tilps visuomet gerų straipsnių apie higieną ir ligas. Šio skyriaus vedėju bus Dr. A. Karalius, o bendradarbiaus jame visi žymesnieji lietuvių daktarai.

SPORTO SKYRIUS, kuriame bus paduodama žinių apie veikimus įvairiose sporto srityse: atletikoje, ristinėse, baksavime, base ball, foot ball, tenis, plaukime, šokime, golfe, hockey ir tt.

UŽSISAKYKIT NEDELIOS NAUJIENAS TUOJAUS

Pusei Metų

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

Nedėlios Naujienų prenumerata:

Metams \$3.00
Pusei Metų 1.70
Lietuvon 3.50

Gerbiamieji:

Meldžiui siųsti man Nedėlios Naujienas žemiau paduotu adresu.
Čia indėdu kaip mokėstį už pusę metų \$1.70 money orderį:

Vardas ir Pavardė

Adresas

CHICAGOJE gausite Nedėlios Naujienas ant kam-
pų, krautuvėse ir per išnešiotojus.

VISUR KITUR AMERIKOJE gausite Nedėlios Nau-
jienas per paštą arba pas Naujienų agentus.

Užsisakymui galite vartoti čia pridėtus kuponus:

Vieniems Metams

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

Nedėlios Naujienų prenumerata:

Metams \$3.00
Pusei Metų 1.70
Lietuvon 3.50

Gerbiamieji:

Meldžiui siųsti man Nedėlios Naujienas žemiau paduotu adresu.
Čia indėdu kaip mokėstį už metus \$3.00 money orderį:

Vardas ir Pavardė

Adresas

MUSŲ MOTERIMS

Veda Dora Vilkieinė

KĄ IR KAIP VIRTİ

SALTA SRIUBA IS VYSNIŲ

Imti tris kvortas vyšnių, su-grustyti drauge su kaulėliais, pridėti truputį grūstų cinamo-nų ir gvazdikų, palaikyti moliniame puode dvi valandas, pas-kui perkošti per drobę, išmai-šant gerai, pridėti pusę svaro cukraus, stiklinę vyno, stiklinę virinto vandens; prie tos sriubos tinka saldainiai.

SRIUBOS IS ALAUS (alus šildytas)

Užvirinti gerųjų naminio alaus, kvortą grietinės, penkis kiaušinius, išplakti gerai ir su-pilti alun, pridėti druskos, su-šaldyti, bet nebevirinti, išpilti bliudan, į kurį pirma įdėti su-rio gražiai supiaustyto, duone-lės ar pyrago taip-pat pausty-to.

ŠUTINTA VISTA

Supiaustyk vištą, nuplovus užpilk vandeniu, kad apsemtų mėsa, užvožk ir šutink; kada bus pusiau sušutęs, tai įdėk vie-ną supiaustytą morką, 1 su-piaustytą svogūną ir kitko, jei-gu yra daržovių, kaip tai sale-ry, petruškų, ir t.t., pridėk druskos ir pipirų pagal skonį ir šutink iki mėsa bus suvis min-kšta prie pat galo šutinimo į-dėk truputį sviesto ir rugščių smetonos. Jeigu vanduo ant vištos būtų labai nusekęs, tai reikia papildyti virintu vandė-niu, bet neperdaug, kad nesugė-dintum skonio.

SUTINIS IS KEPTO KALAKUTO

Supiaustyk atlikusį keptą ka-lakutą į šmotukus, sudėk į pu-duką, įdėk šaukštą sviesto, pu-duką jautienos iš pusės citrino sulčių, įdėk truputį pipirų ir su-malto imbieriaus, jeigu yra, apiberk duonos trupiniais, pe-šutink kokią 15 minučių ir pe-dėk ant stalo.

BARANKOS PRIE ARBATOS

Paimti puoduką pieno, du šaukštus sviesto, du šaukštus cukraus, keturis kiaušinius ir tris puodukus miltų, išminkyti gerai; jeigu tešla minkšta, dar pridėti miltų, nes reikia, kad tešla būtų kaip kukuliams; iš-minkius gerai, daryti barankė-lės ir dėti ant skardies (blekės), sviestu pateptos ir miltais pa-barstytos; pabaigus, pakępti nekarštan pečiūn. Dedant pe-čiūn patepti kiaušiniu.

KOPUSTAI SVIEŽI (PRESKI)

Kopustus ir mėsą drauge prikaisti, užpylus vandens; kaip jau kapustai bus minkšti; pri-dėti lauro lapelių, grietinės ir rugšties; tada gerai užvirinus, nešti stalan.

Seimininkėms Patarimai

NAMIE DARYTAS MULAS

Penki svarai taukų, 5 puo-dukai šalto vandens, 1 už 10 centų blėta "potash", 1 didelis šaukštas "borax". Įpilk į mol-nį bliudą vandenį, potašų ir bo-rax. Potasius padarys vandenį labai karštą. Pamašyk iki vi-šai ištirps, tada leisk atšalti. Iš-tarpink taukus, ir leisk juos su-šilti (jie neturi būti karšti). Įpilk į taukus potašiuotą van-denį pamažu, nuolat maišyda-ma. Kuomet viskas jau išpilta, dar pamašyk 10 minučių. Tada išpilk viską į lėkštą blėta, ku-rioje yra įtiesta ištaukuota po-piera. Kuomet mulas dar ne-visai sušalęs, supiaustyk jį į šmotelius kokio didumo norima. Tada leisk pastovėti iki visai su-kietės. Galima vartoti bile kokius taukus, ale jie turi būti čysti.

jeigu jie yra nešvarūs, tai die-ną prieš darymo muilo, užkaisk taukus ir įdėk į juos riekutes žalios bulvės. Pamatysi, kad visas nečystymas nuėis į gilū-mą puodo. Tada galėsi tyrus taukus nupilti į kitą puodą, iki reiks juos vartoti.

KAIP KAS VADINASI

White, Red and Black Peppers... Balti, Raudoni ir Juodi pipirai (malti ir nemalti)
Salt Druska
Sugar Cukrus
Bayleaves Bąbkavi lapeliai
Parsley Petruškos
Parsnips Pastarnokai
Cinnamon Cinamonai
Onions Svogūnai
Thyme Timinėlis arba Čiobrelis
Cloves Gvazdikai
Nutmeg Muskatinis riešutas
Celery salt Salierinė druska
Ginger Imbieras
Mustard—Sausa muštarda arba garstyčios
Cassia—Kasija arba kiniškas ci-namonas
Mace Muskatiniai žiedai
Cayenne pepper—Ankštpipirai arba raudonieji pipirai
Ground Tumeric—Sumaltas tu-rikas
Papirka—Malti arabiški pipirai
Garlic Česnakai
Curry powder—Indiški pipirai su kitais stipriais, sausais prieskoniais sutaisyti
Allspices—Prieskoniai arba kve-piančių žolių šaknelės.

MADOS.

2039

No. 2039. Viena naujos mados pa-vasarių suknelių. Jaunianti ir gra-žiai atrodanti. Lengvai pasiuvama, išplaunama ir išprosinama.
Sukirtos miteros 36, 38, 40, 42, 44 ir 46 colių per krūtinę. 36 miterai reikia 3% yardo 40 colių materijos ir 1 yardo 36 colių materijos padabinimui.

Norint gauti vieną ar daugiau virš aurodytu pavyzdžių, prašome iškirpti jaduotą blankutę arba priduoti pavyz-žio numerį, pažymėti miera ir aiš-dai parašyti savo vardą, pavardę ir adre-są. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisųsti pinigais arba kraštas ženkliu kardu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti:
Naujių; Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Siųsti man pavyzdį No.
Čia įdedu 15 centų ir prašau at-...

Mieros per krūtinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating
Kaipo lietuviai, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai

M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

ATMINK!

Borden'o Išgaruodintas Pienas yra du syk maistingesnis negu paprastas pienas. Turit vartot Borden'o Išgaruodintą Pieną per pu-sę su vandeniu, jei vartosit kaip paprastą pieną.

Jei turit savo receptą, kuris reikalauja smeto-nos, vartokit tiek-pat Bordeno Pieno kiek reikia smetonos.

Bordeno yra tyras ukio pienas su smetona, pa-likta. Jo maistingumas padaro jį tinkamu ir ka-vai ir kepiniai. Jei norit žinot kaip kept ar virt su Bordeno Išgaruodintu Pienu, išpildykite kupo-ną, paženklinant kokią pamoką norit, ir mes pri-siūsim dovanai.

Krautuvininkas žino, kad Bordeno yra užtikrintas svei-kas pienas, kuris patenkins pirkėjus. Delto jis jį ir laiko.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS

Duona	Sosai	Pajai
Saldainiai	Mėsa	Pudingai
Zuviai	Košelės	Sriuba

Vardas 6
Adresas Lith.

Borden's
UNSWEETENED
EVAPORATED
MILK

AUGIMAS

Augimas lietuvių biznio yra mums malonus.

Mes manome, kad mes pakankamai darodėme mūsų lietu-viams kostumeriams stiprumą ir saugumą mūsų bankos. Musų patarnavimas darodė jiems, kad tas bankas yra drugiškas ir kaip namuose daryti biznį.

Jūsų taupymas bus čionai labai maloniai priimtas ir jei jūs ateisite į banką, jūsų parankumui, Panelė Kudulis, mūsų lietu-vaitė bankos darbininkė, langelio No. 4, maloniai išaiškins, kaip galima jums patarnauti.

The Stock Yards TRUST & SAVINGS Bank
4162-72 So. Halsted Street, Chicago.
CLEARING HOUSE BANKS.

NENUSIGASKIT—JIS TIK IEŠKO BAMBINO

Jis žino kur motina laiko Bambino—ir jis žino, kad jis jo nori. Kudikiui Bambino reikia tiek, kiek išėmimas iš šėpos skanios vaisių košės.

BAMBINO

Ireg. S. V. Pat. Bure.

yra nepavojingas—pasekmingas—saldaus skonio vidurių paluosuotojas.

Kudikiui mėgsta jį. Jei net prašo daugiaus.

Jei jūsų kudikis neramus, turi aptrauktą liežuvį, negali ramiai miegoti, labai verkia tarsi skausmų kankinamas, tai išvalykite jo sistemą su lengvu vidurių paluosuotoju, tokiu kaip Bambino. Jis jį ims su noru ir daug geriau jausis nuo jo. Į kelias valandas nemalonūs simptomai turės pranykti.

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th Street, BROOKLYN, N. Y.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

ELEKTRA

Šviesa ir pajėgų suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirb-tuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892, Chicago.

Koperatyvinė knygų leidimo, bei laisvo švietimo darbo Lie-tuvoj.

"KULTUROS" B-VE

Siūlo amerikiečiams lietu-viams savo gražių ir tu-riningų knygų Lietuvos kainomis. Užsisakydami siųskit pinigų čekiu. Knygos prisiunčiamos pa-štu.

Užsisakykit iliustruotą, mėnesinį populiaraus mok-slo žurnalą "KULTURĄ". Kaina metams Ameri-koj ir užs. \$3 — pusei me-tų \$1.50.

Kaina metams Lietuvoj Litų 20 — pusei metų 12.

Knygos bei žurnalas yra graži ir naudinga DO-VANA giminėms ir drau-gams.

"Kultūros" b-vės: 1, Lietuvos Koperatyvų Bankas šiaulių sk. Eina-mosios s-tos; 2, Prekybos ir Pramonės Bankas šau-lių sk. Adr.

"Kultūros" b-vė, šiauliai (Lituania), Dvaro g. 24.

Plumingo ir Apšildymo Įrenginiai Olsello kainomis visiems. Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus branginti po balandžio mėnesio.
PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and 461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4221

Siųskit pinigų per NAUJIENAS

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE

AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampo 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akuše-rijos kolegiją; ligai praktiko-vusi Pensyl-vanijos ligo-nė-bučiūse. Sėdi-nčiai patar-nauja, visoki-se ligose prie-gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką pata-rimas, da ir ki-tokuose reika-luose moterims ir merginoms, kreipkitės o ra-site pagalbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Jei abejojate akimis, pasitarkite
Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47-to gat.
2-ros lubos

Franklin's BOTANICAL HERBS Gy-duosis nuo SKILVIO, KEPENŲ, KRAUJO ir INKSTŲ, Geriausis pa-saulio regulatorius. Vienas doleris at-neš menses gydymo. Atsiųskite į
FRANKLIN'S LABORATORY,
2352 Wallace St.,
Chicago, U. S. A.

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.
arti 47 gatvės

Gydo užsienėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare. Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

REUMATIZMAS SKAUSMAI SANA-RIUOSE. TRAŠKĖJIMAS KAULŲ

Prašalins šiandien kuomet vartosit musų gerą gydymo

POLO SAPOMENTOL

Del trinimo, kuris prašalins skau-smus iš skaudamų muskulių, susty-rusius sujungimų, išnirimų, skaudė-mių nugarakaulio ir persišaldymo.

Jei turite simptomus reumatizmo ar šalčio, eikite aptiekon ir prašy-kite SAPOMENTOL, persitikrinsit, kad yra geras. Kaina 75c.

POLO CHEMICAL CO.
Išdirbėjai.

For Headache Sick Stomach

One or two Orangeine powders brace you right up, the pain is gone, your stomach settles down, the nerves relax, the entire system responds. Perfect medicine for men or women, prevents nearly all sickness. Get a 10c pkg. Orangeine powders of any drugist. Millions used yearly. They never fail. Formula on every pkg. No narcotics.

ORANGEINE

(Powders)

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tar-nauti lietuviams.

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 diena ir 6:30 iki 9:30 vakare

4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St., Chicago, Ill.

Kaina metams Lietuvoj Litų 20 — pusei metų 12.

Knygos bei žurnalas yra graži ir naudinga DO-VANA giminėms ir drau-gams.

"Kultūros" b-vės: 1, Lietuvos Koperatyvų Bankas šiaulių sk. Eina-mosios s-tos; 2, Prekybos ir Pramonės Bankas šau-lių sk. Adr.

"Kultūros" b-vė, šiauliai (Lituania), Dvaro g. 24.

Plumingo ir Apšildymo Įrenginiai Olsello kainomis visiems. Pigiausi dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus branginti po balandžio mėnesio.

PEOPLES PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and 461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4221

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas

3365 S. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160

Valandos Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 11 iki 4 po piet, 6 iki 9 vakare

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto 1821 So. Halsted St., Kampus 18 ir Halsted St.

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146

Tel. Blvd. 2188

M. Woitkiewicz BANIS AKUŠERKA

Turiu patyrin-g. Pasekmingai pa-tarnauju moterims prie gimdy-mo kiekvienam atsitikime. Teikiu ypatingą prižiūr-jimą. Duodu pa-tarimus moterims ir merginoms dy-kai.

3113 South Halsted St.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 7:30 val. vakara.

Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4186

3410 So. Halsted St.

Val: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. HERZMAN
—IS RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, ch-lurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-jausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 7:30 val. vakara.

Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4186

3410 So. Halsted St.

Val: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 17 metai

Ofisas 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos
Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po piet.

Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 di-ną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 va-kare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų

1724 S. Loomis, kampo 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 4537

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 3 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visu chromiškų ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street

Valandos 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3804 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Residencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialų atarčių telefonuokit Prospect 0610

Phone Boulevard 3033
Valandos nuo 6 iki 9 v. 3601 So. Halsted St.

Dr. S. MONKIEWICZ

Rusiškas Daktaras Gydytojas ir Chirurgas

3327 So. Halsted St.

Val. nuo 2 po pietų iki 5 valandai ir nuo 9 vakare iki 10

Phone Boulevard 0696

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniškų ir slaptų ligų

Gydo su pagalba naujausių metodų X-Ray Spinduliais

Ofisas: 1800 S. Ashland Ave., ant viršaus Ashland State Banko

Telefonas Canal 0464

Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietų

Biuras 4348 Archer Ave.

Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 8

Telefonas Lafayette 3878

Dr. J. W. Beaudette

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Including Sunday
By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Strigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8509

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sąvaidinius. Leidžia Naujienų
Eidros, 1739 So. Halsted St., Chicago
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8509

Užsimojimo kainos:
Chicago — paštui
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Chicagoje per nekeitėjus:
Viena kopija — 8c
Savaitė — 35c
Mėnesiai — 75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje,
paštui:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 3.50
Trims mėnesiams — 1.75
Dviem mėnesiams — 1.25
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Beveik tuo pačiu laiku, kaip Francijoje, butent peritą šeštadienį, įvyko parlamento rinkimai ir Japonijoje. Čia irgi tapo sumušta reakcija. Atžagareivis, valdžios partija „seiyuhon“ pravedė į parlamentą tiksliai 120 atstovų, o trys opozicinės partijos — 275 atstovus. To rezultate dabartinis Kiyomasa kabinetas turės atsisakyti. Vadinas, dviejose galingose valstybėse, rinkimuose laimėjo progreso partijos.

Francijos rinkimų daviniai tolyn vis aiškiau parbrėžia milžinišką socialistų ir radikalų pergalę ant reakcinių. Paskiausios žinios sako, kad monarchistų tapo išrinkta tiksliai 11, nacionalistų bloko atstovų 165. Prieš šiuos atžagareivius stovės 169 radikalai („radikalai socialistai“), 109 (ar 111) tikrųjų socialistų, 89 republikonai („republikonai socialistai“) ir 25 komunistai. Iš 14 distriktų tečiaus dar truksta žinių ir manoma, kad ir iš šių vietų daugumoje bus praėję socialistai ir radikalai. Tuo būdu tolimesniam atžagareivių viešpatavimui Francijoje nebėra jokios vilties.

Poincarė jau paskelbė viešai, kad jisai reaguos, kaip tikėtai susirinkus naujasis parlamentas. Spėjama, kad jo vietą užims „radikalų socialistų“ vadas, Edouard Herriot, kuris dveji metai atgal važinėjo į Maskvą, mėginamas padaryti prekybos sutartį tarpe Francijos ir Rusijos. Jeigu Herriot bus premjeras, tai nėra abejonės, kad Francija pasaks MacDonaldą pavyzdžiu ir pripažins sovietų valdžią.

Manoma, kad naujasis Francijos kabinetas susidės iš radikalų ir socialistų, jeigu pastarieji sutiks įeiti į valdžią. Radikalai su socialistais jau dabar turi kartą apie 270 atstovų; jeigu

jiems teks dar keletas vietų iš distriktų, kur rinkimų rezultatai dar nėra paaiškėję, tai šios dvi partijos sudarys beveik absoliučią daugumą parlamente.

Galimas tečiaus daiktas, kad socialistai atsisakys dalyvauti valdžioje. Tuomet ji turės but sudaryta iš radikalų ir republikonų; bet be socialistų paramos ji negalėtų gyvuoti. Trečia kombinacija, pagalios gali but tokia, kad valdžion įeis visos trys stambiosios opozicijos — socialistai, radikalai ir republikonai. Francijoje tuo būdu pirmą kartą istorijoje sąlygos susideda taip, kad valdžios gyvavimui darosi būtina reikalingas arba tiesioginis socialistų dalyvavimas valdžioje arba bent jų sutikimas remti valdžią.

Kuomet socialistai įeis į Francijos valdžią (kas būtų logiškiausia) arba sutiks remti valdžią, sudarytą iš radikalų ir republikonų, tai nesunku bus įvykti susitarimui tarpe Francijos ir Anglijos, idant parėmus demokratines jėgas Vokietijoje. Tuomet taika Europoje bus užtikrinta.

Reikia tikėtis, kad dabar turės neužilgio pasidaryt valdžios atmaina ir Belgijoje. Belgų premjeras Theunis jau du kartus turėjo perorganizuoti savo kabinetą, kuomet parlamentas išreiškė jam nepasitikėjimą. Jei ne Francijos atžagareivių įtaka, jam senai būtų tekę pasitraukti. Po to, kai atžagareiviai dabar tapo sumušti pačioje Francijoje, Belgijos valdžia nebegalės ilgai laikytis. O kuomet Belgijoje ateis rinkimai, tai socialistai tenai turės dar didesnę pasisekimą, negu Francijoje.

Apžvalga

NEGRAZUS DARBAS

Mėginama atremti tą „Naujienu“ pastebėjimą, kad sandariečių programė dar iki šiol tebėra reikalaujama tiksliai autonomijos Lietuvai (ką pripažino ir tautininkų laikraštis „Dirva“), „Vienybė“ mėgina parodyti, kad ji ir jos partija visgi labiau mylinčios Lietuvą, negu „Naujienos“. Tuo tikslu ji paduoda ištrauką iš straipsnio, tilpusio „Naujienose“ net 1918 m. liepos 10 d.!

Mes kalbame apie dabartinį laiką, o „Vienybė“ apie tai, kas buvo šešeri metai atgal! Mes nurodome partijos programą, o ji šneka apie atskirą laikraštinių straipsnių, išpeštą iš tukstančių kitų straipsnių! Jeigu ji šitaip elgiasi, tai ji parodo, kad rimtai atsakyti į tą užmetimą ji neįstengia.

Kam jai reikėjo eiti net šešerius metus atgal, kad suradus neva argumentą prieš „Naujienas“? Tuo pat pamatysime, kam. Ištraukoje, kurią „Vienybė“ paėmė iš augščiau paminėtojo „Naujienu“ numerio, eina kalba apie tai, kad Lietuva, kaip, mažą tautą, gali atsiginti nuo svetimo jungo tikta susidėdama su kitomis tautomis. Iš kurios gi pusės tuomet Lietuvai grumojo pavojus? Ir ar išties tuo metu buvo tokia situacija, kad Lietuvą galėjo pavergti kokia nors svetima galybė?

Kas atsimena to laiko sąlygas, tas žino, kad svetimo jungo pavojus Lietuvai tuomet buvo didžiausias. Juk tuomet dar tebegyveno kaizeriškoji Vokietija, kuri buvo okupavusi Lietuvą ir rengėsi ją padaryti savo provincija. Karas dar tebesitęsė ir daugelis žmonių manė, kad Vokietija išeis iš to karo pergalėtoja. Po vokiečių okupacija tuomet buvo ir Latvija, ir Estonija, ir Ukraina ir kai kurios kitos tautos.

Šitose tai sąlygose ir buvo pasakyta, kad tos visos vokiečių pavergtosios arba esančios pavojuje atsidurti po Vokietijos jungo tautos privalo susidėti federacijon (kaipo lygios su lygiomis), kad apgynus savo laisvę. Bet „Vienybė“ apie tas sąlygas nieko nemini; daugiau net, ji ištraukoje iš „Naujienu“ straipsnio tyčia praleidžia tuos žodžius, kurie pasako, kokios prieštastys verčia Lietuvą dėtis su kitomis tautomis. „Vienybė“ praleistuose sakiniuose tarp kitko ve kas buvo pasakyta:

„Šių aštuonių šalių federacija tegali sutverti didelę spėką atsispyrimui prieš Vokietijos militarizmą.“

Reikia, „Vienybė“ padarė falsifikaciją su „Naujienu“ straipsniu. Ji tam ir paėmė iš „Naujienu“ straipsnių, parašytų šešeri metai atgal (ir dagi ne Redakcijos, o bendradarbio straipsnių), kad skaitytojais negalėtų suvokti tą josios sukybę!

Tai yra širvydiškas budas apgadinėti publiką, kad apšmeiztų savo oponentus.

REVOLIUCIJOS KAIP NĖR. TAIP NĖR.

„Laisvė“, pasidžiaugusi, kad Vokietijos rinkimuose laimėjo nemažai balsų komunistai, sako:

„Pasekmės šių rinkimų dar anaipol nereikia revoliuciją Vokietijoje.“

Žinoma, kad ne! Jeigu „Laisvė“ norėtų buti atvira, tai ji pripažintų, kad rinkimų pasekmės Vokietijoje reikšia ne tikta ne revoliuciją, bet reakciją. Vietoje bolševikiškos diktatūros, kurią komunistai jau senai pranašauja Vokietijai, tenai dabar yra pavojus, kad paims viršų monarchija.

Pati „Laisvė“ tečiaus pripažįsta, kad monarchijos pavojus komunistai nepaisė, nes jiems buvo svarbiausia ve kas:

„Socialdemokratų Partijos įtakos sunaikinimas miniose, laimėjimas pastarųjų komunistinei vadovybei pasidarė būtina sąlyga proletarinės revoliucijos laimėjimo Vokietijoje.“

Taigi, komunistai stengėsi sunaikinti socialdemokratų įtaką miniose, tikėdamiesi, kad tas prirengs dirvą revoliucijai. O rezultatas išėjo visai priešingas.

HOELZ'O KANDIDATURA ATMESTA.

Pereitame „Nedėlios Naujienu“ numeryje buvo rašyta apie Vokietijos komunistų veikėją Max'ą Hoelz'ą, kurį ta partija buvo paskyrusi vyriausiuoju savo kandidatui į reichstagą, nežinint, kad jisai buvo viešai atsisakęs savo „garsijų“ darbų ir prašęs valdžios susimylėjimo.

Vėliausiai atėję iš Vokietijos laikraščiai praneša, kad neužilgio prieš rinkimus Vokietijos komunistai, pabuge kritikos, pakeitė savo planą ir Hoelz'o kandidatūrą išbraukė iš imperijos sąrašo.

Tik ką atėjo iš Lietuvos

Kultūros No. 4

Galima gauti Naujienu ofisė, 30 centų už kopiją.

Politika ir kunigai.

(Pabaiga)

Kaip įstatymai, taip lygiai ir konstitucija — buvo šventas neličiamas daiktas. Konstitucija buvo lygiai garbinama, kaip ir įstatymai. Kaip konstitucija buvo garbinama gali parodyti nors ir šis pavyzdys: dvylika senių iš Susirinkimo eina atnešti šventojo teksto. Jie grįžta gusarų, tautos gvardijos, žandarmerijos lydimi. Buves atstovas Camus, dabar archyvaras, vyksta visos tos eisenos viduryje, dingdamas nešdamas brangiųjų tartą. Jiems ateinant visi atstovai sustoja. Dvylika pačių jaunųjų ima iš senių rankų konstitucijos tekstą ir jį rimtai deda ant tribunos. Prezidentas Postoret, o po jo visi atstovai, eina pro atneštą dievybę ir garsiai kalba sakramentalią priesaikos formulą. Konstituciją gerbdami, atstovai vengia kalbų. Ceremonijai pasibaigus, konstitucijos aktas yra tiek pat iškilmingai išnešamas, kaip ir buvo atneštas. Konstitucijos aktą išnešus, atstovai reikiška dėkingumo Tautos Susirinkimui už nemirtingą darbą, kuriuo jis apdovanojo pasaulį. Aprašytoj iškilmių dalyvauja ir dvasiškiai. Jie konstituciją sugretina su religija. Konstitucija jiems yra kaž kas dieviška. Paklauskim, ką kalba I. B. Prier, Puy-de-Dome vyskupas:

„Musų konstitucijos pagrindai nuostabūs. Galų gale jau mes turime tikrą socialų faktą. Jau išlygintas tas begalinis tarpas, kurį puikybė buvo sugalvojusi tarp vieno ir antro žmogaus. Teisių lygybė jau nustatyta: visi piliečiai prie įstatymų yra lygūs; visi lygiai yra prileidžiami prie aukštesnių valstybės vietų. Kuo Prancūzų konstitucija viršija kitas, tai kad ji yra krikščioniškos tautos konstitucija... Galima ją imti kaip paties Dievo darbą, nes ji yra paremta nekintamais gamtos ir religijos pagrindais.“

1791 m. rugsėjo 3 d. karalius Liudvikas XVI konstituciją patvirtino. Nuo patvirtinimo dienos konstitucija buvo laikoma įgyvendinta. Konstitucijos patvirtinimo diena buvo iškilmingiausiai švenčiama. Štai kaip ją šventė Rodeze. Spalių 1 d. iškilmių paskelbė visi miesto varpai. Trispalvė vėliava buvo išstatyta ant katedros varpinės. Vakara ir rytą šaudė iš patrankų ir vėl varpai gaudžia ištisą valandą. Iškilmingoj procesijoje dalyvauja tautos gvardija ir moterys baltais rubais apsisiviusios. Miesto aikštėje „Bourg“ skelbiamas konstitucijos aktas. Iš čia procesija eina į gražiai išpuoštą katedrą. Konstituciją deda ant Tėvynės altoriaus bažnyčios navoj pastatyto. Tuoju giedamos mišios, mišparai, Te Deum. Septintą valandą džiaugsmo ugnis miesto aikštėje. Prelatas kviečia visus vyškupijos tikinčiuosius jungti savo jausmus su jo džiaugsmu, išrodo konstitucijos geradarybes, kelia į padanges revoliuciją, kurios tautų istorija visai nežinanti. Jis įsako procesiją ir Te Deum visose vyskupijos bažnyčiose. Panašiai daro ir visi kiti pralotai konstitucionalai. Herault vyskupas Pouderous konstitucijoje mato religijos ir civilizmo sutapimą. Bažnyčia ir valstybė su konstitucija esančios ankštai susijungusios. „Garbinkime Dievą, — šaukė jis, — šlovinkime aukščiausią Ešybę, nes mes turime gerą konstituciją, kuri yra ne kas kita, kaip Evangelija, socialinių atvilgiu išvystyta“. Besikreipdamas į kunigus, tas pats vyskupas sako: „Laimingi ganytotojai, kurie, studijuodami šią šventą knygą (Evangeliją) ir konstitucijos aktą gali juodvi lyginti, o lygindami gaudsi mišmli tuot tarp Evangelijos ir konstitucijos esamų atitikimų, kuriuo reikia žmones mokyti“.

Dievi už tokią geradarybę padėkoti — Pouderous įsako Te Deum visose bažnyčiose. Kiti Dievo žodžių skelbėjai sveikina konstituciją, kaip žmogaus proto šedevrą. „Per konstituciją, (galima pasakyti) prancūzai piliečiai tapo laisvi, pašaukti prie dieviškos Jėzaus Kristaus laisvės, kad galėtų buti bendri piliečiai su angelais“. Vyskupas Verdier savo pamoksle sako: „Prancūzai, ką mes matėme ir ką mes matome! Ar reikia, kad aš kalbėčiau apie tą nuostabią konstituciją, kuri šviesi pasireiškė iš chaoso, kaip pasaulis iš nieko“.

Šitaip konstituciją garbinant, partijos varžosi del valdžios: vienos ją paima, bet joms ją išveržia kitos. Šios kitos, pamusios valdžią, vėl ją užleidžia kitoms, nes joms reikia skubėti... prie ešafoto. Taip baisiai partijos besirlejančios Paryžiuje, provincijoje eina baisi agitacija. Agitacijoje dalyvauja ir kunigai, nenujaušdami to baisaus pavojaus, kurs jiems ir bažnyčiai graso.

1793 m. sausio 5 d. Paryžiaus miesto galva, Perion žirondistas štai kokį kaltinimą išleidžia oficialiai bažnyčiai: „Kunigai mums dirba akiai; jie baugina vienus, o kitus klaidina... Daugelis jų, kurie pradžioje buvo pareiškę kuo daugiausia patriotizmo, teherėjo vien tik pelningesnių vietų“. Tik dabar kai kurie suprato, kad tauta, kuri buvo paskelbta suverena, dabar pradėta terorizuoti. Įstatymas dabar patampa rinkinys įvairiausių dekretų prieš laisvę, prieš piliečių lygybę ir t.t. Įstatymas, kurs turėjo ginti laisvę, dabar stovi prieš ją apginkluotas. Karalius nužudomas. Karaliaus nužudyme buvo įsipyvus kunigijos dalis, kuri arba balsavo už tai, kad karalius būtų nužudytas, arba tam balsavimui pritarė. Tuo būdu kunigas, tas maldos žmogus, taikos žmogus, dovanojimo žmogus, amžinybės žmogus — patampa politikos agentu, brukas į dienos pasijas ir turi keisti savo rolę, kiek kartų keisdavosi scena. O jį niekad taip dažnai nesikeisdavo, kaip tada.

Iki šiol mes esame matę kunigą bažnyčioje, arba, geriau pasakius, sakykloje. Mes matome jį labiau susirupinusi konstituciją, negu Evangeliją. Mes esame matę kunigą ir už bažnyčios. Čia kunigas pasirodė esąs ir gi pasaulinių dalykų gynėju. Kad būtų galima rasti kunigas, reikėdavo jo ieškoti politikos klube, o ne bažnyčioje. O ir klube kunigas dažniausia balsuodavo už pačius radikalusius dalykus. Susikompromitavęs, kaip kunigas, jis nebuvo garbingas ir kaip žmogus. Jis ambicingas, jis kerštingas, jis žiaurus.

Konstitucijoje Camus yra pareiškęs: „Galėtume pakeisti religiją, bet mes tai nepadarysime“. Žinoma, religijos nekeitė, nes religija keisti, kad ir revoliucijos metu, dar buvo per daug rizikinga. Bet tai, kas konstitucijos metu buvo dar negalima, vėliau pasidarė galima. Ir ne nuostabu, nes kunigai, tie moralės saugotojai, patapo valdininkais. Tuo būdu dvasinės vyriausybės tarši ir visai nebuvo. Papa buvo nuo Prancūzijos bažnyčios pašalintas, episkopatas išblaškytas. Prancūzijoje nebuvo kunigų susirinkimų, nebeliko bažnyčios provincijų, nebuvo arkivyskupo arba vyskupo, sugebancio duoti klebonams tinkamų instrukcijų. Nesant dvasinės valdžios, liko tik viena valdžia: tai ta, kuri sudarė civilinę konstituciją — tai konstituantos dvasiškų komitetas, iš kurio ėjo visi naujieji įstatymai.

Iš to, kas pasakytą, aišku, jog bažnyčios valdymą paima į savo rankas konstituanta arba kons-

tituantoje susidaręs dvasiškų komitetas. Jis, tiesą pasakius, atima iš kunigų laisvę, jis konfiskuoją jų turtus, jis nuverčia bažnyčios organizaciją, jis sudaro vyskupijas ir parapijas, visai nesirupindamas jų jurisdikcija; jis nutraukia net ryšius su Papa. Visai atvirai galima pasakyti, jog nuo to laiko bažnyčios valdymas Prancūzijoje priklauso šiam bažnyčios komitetui.

Tuo būdu Prancūzijos bažnyčia patenka į minėto bažnytinio komiteto rankas. Iš tikrųjų bažnyčia buvo konstituantos rankose. Pasauliniai patampa dvasiškų viršininkais. Naują kunigą jie įveda į jam skiriamą bažnyčią, jie tvarko ceremonijas, jie apmoka kunigus. Ir štai šitas naujas viršininkas turi savo rankose ne tik kunigus, bet ir bažnyčią. Kunigas turi iš sakyklos skelbti daug įsakymų, ateinančių jau iš Paryžiaus, jau iš Versalės, jau iš vietinės valdžios. Prieita prie to, jog kunigas turi skelbti būta, kuriame gyvena miesto galva, Paryžiaus vyskupas Gobelis leidžia Notre-Dame manifestaciją su Te Deum, kalbomis, kuriomis labiau tiko Marso laukas, negu Notre-Dame bažnyčia. Pasaulinė valdžia, besikišdama į bažnyčios reikalus, eina dar toliau: užgina bažnyčioje per mišias smilyti prelatus. Mat, tokiu prelatų smilkymu nusidedama lygybei! Miesto valdžia įsako, kada ir koks kunigas mišias turi laikyti, kada ir ką giedoti, kada švenčiausiąjį įstatyti, kokios spalvos arnotu mišias laikyti ir t.t. Bet ir tuo pasaulinė valdžia dar nesitenkina: ji užgina visa, kas yra, arba neva gali buti priešinga valstybės įstatymams. Taip legiskatyviam susirinkime buvo pripažinta teisėtu vedusiųjų išsiskyrimas. Mat visa turėjo lemti abipusė meilė. Toliau užginta skelbti iš sakyklos vedančiųjų užsakai, jie registruoti, arba dvasinės vyriausybės dispensos prašyti. Net konstitucionalistams šios vyriausybės naujienos nebeapatinka, bet jie protestuot nedrįsta. Išdrąsinus pasaulinė vyriausybė, eina dar toliau: ji uždarinėja bažnyčias, atimdama jos turtus ir t.t.

Čia negalima nepaminti vieno labai charakteringo anekdoto: Vieną gražią dieną demisionavęs Saone ir Loire vyskupas, bėdnavs Gauttes, važiavo vienas savo vežimėlyje. Prieš jį ateina pesčias tautos gvardijos kareivis ir sako sutiktam seneliui: „Piliet, vyskupe, juk lygybės laikais ne tau važinėti, kada patriotas turi dumblą bristi. Šventos lygybės vardu dabar mano eile važiuoti. Įsakau tau išlipti“. Kol kas teliepta vyskupui išlipti iš jo vežimėlio. Bet artinas laikas, kada bus įsakyta jam lipti į... ešafotą.

Taip, artinas valanda, kada kiekvienas pretekstas bus pakankama racija kunigui nubauti. Vienas baudžiamas už tai, kad savo laiškus žymi data nuo Kristaus įsikunijimo, antras už tai, kad iškilmingai yra pamaldas atlaikęs, trečias už tai, kad neaiškiu balsu perskaitęs konstitucionalisto vyskupo įsakymus ir t.t. O štai ir skundai, kurie buvo prieš kunigus keliami: vienas drebėdamas prisiekęs, antras relikvijas pas save laikęs, trečias trukdęs bažnyčioje marsilietę giedoti, ketvirtas daręs procesiją tada, kada buvęs gražus oras ir t.t. Kunigas jokiū būdu negalėjo pasakyti, pavyzdžiui, kad naturalios religijos neužtenka, kad valikai turi laikyti savo tėvų religijos, kad reikia pasninkauti, išpažinti atlikti ir t.t. Už tą ar kitą prasarimą kunigui graso kalėjimas ar net giljotina.

Iš viso, kas sakytą, yra matyti, jog Prancūzijos kunigija pirmiau nustoja laisvės, paskui garbės ir galų gale gyvybės. Taip pat apibūdina Prancūzų dvasišką politiką dalyvavusių, kun. Augustin'as Sicard, šventojo Petro bažnyčios klebonas Chaillote, laikraštis Le Correspondent (Nr 1382 ir 1382, 1923 m).

Kunigo Sicardo aprašytas Prancūzijos kunigų dalyvavimo politikoje ir to dalyvavimo liudnas finalas turėtų buti gera pamoka ir musų kunigams politikams. Kunigų dalyvavimo politikoje klausimas turėtų buti kuo griežčiausia ir pas mus svarstomas ir tinkamai išrištas. Nes jei kalbamuojų klausimu bus tokia palaida bala, kaip iki šiol, tai ir Lietuvos katalikų Bažnyčios ateitis gali buti labai liudna. [„Tautos Vairas“]

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MALINTI VISADOS KREIPKIMUS PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Bevelard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigų ir Pardudam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-11
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvirtą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephones Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakarų. Sešdėdį ir Pėntnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba viskus Dokumentus, perkant arba pardodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgiaus lengvomis išlygomis.

S. W. BANES, Advokatas
Val. 9 A. M. iki 5 P. M.
Room 909 Chicago Trust Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Telephone Randolph 2900
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.
Telephone Randolph 5584
Vakarais: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisai vidurinėse:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namu Tel.: Hyde Park 2895

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose Teismuose, Egzaminuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir įgaliojimus.
7 South Dearborn Street
Room 1538 TRIBUNE BUILDING
Telephone Randolph 3261
Vakarais: 2151 West 22 Street
Telefonas Canal 1667.

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
Ofisai:
911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
Tel. Central 6200
Cicero Panedilio vak.
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036
Bridgeport kitais vakarais
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 889
Tel. Central 6390
Vak. 5223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4651

J. BUCERZAN
ADVOKATAS
Notary Public
3405 Deodor Street
Phone: Indiana Harbor 279,
Indiana Harbor, Ind.

Lietuvių Rateliuose.

(Tąs nuo 5-to pusl.)

Iš Roselando padangės

Scenos Mylėtojų Rateris su-
skato veikti.

Pasakymas tiesos apie asme-
nis ar apie organizacijas, kai ka-
da yra labai geras dalykas, o
kai kada blogas. Šį kartą tiesos
žodis pastumėję dalykus geron
pusėn, ir reikia pasidžiaugti.

Tulas laikas atgal buvau ra-
šęs, kad čia, pas mus nedaug
kas gero yra atliekama. Buvu
sakytas, kad draugystės tik sa-
vus reikalus aprūpina ir dau-
giaus nieko.

Scenos Mylėtojų Rateris tokiu
mano pasakymu įsijeiđė ir su-
skato veikti. Ir da kaip suska-
to! Kad dalykus pastatius virš
esamų rekordų pasikvietė iš
Chicago Dramatišką Raterį ir
kaip ten susidėję į daiktą ren-
giasi pastatyti roselandiečiams
didelį, penkių šimtmečių seną
veikalą — "Mirga"! Tai čia jau
nejuokai: du ratai kai ims su-
kis, tai bus ko pasižiūrėti!

Toji "Mirga" sako mirgėsian-
ti ateinančių sekmadienį, Strumi-
lo svetainėje (jei policija neiš-
vaikys, o jei išvaikys, bus dau-
giau fonių). Labai gerai drau-
gai rateliečiai ir pagodotini
abiejų ratelių stipinai ir stipi-
naitės, aš tikrai nepatingėsiu at-
vykti ir pasižiūrėti kaip ten vis-
kas mirgės, jei nenumirsiu (o
jei numirsiu — tiek to, yra
daug gerų roselandiečių ir be
manes... Manau Strumilo svetai-
nė bus kupina). — Šermukšnis.

Moksleivių šeimyniškas vakarėlis

Dabar yra geriausias laikas pri-
sirašyti prie moksleivių or-
ganizacijos.

Trumpoje ateityje, Chicagoje
moksleivių antroji kuopa rengs
šeimynišką vakarėlį. Vakarėlis
susidės iš užkandžių, žaislių,
šokių, etc. Galima pilnai tikėtis,
kad vakarėlis bus sėkmingas,
nes komitetas jau senai rengias
prie jo.

Orui atsilant moksleiviai pra-
dės rengti ekskursijas į įvairias
išdirbystes ir mokslo įstaigas.
Nors jau yra pusėnaitis didelis
moksleivių antra kuopa, bet dar
yra daug moksleivių Chicagoje,
kurie nepriklauso prie jos. Tai-
gi dabar būtų geriausias laikas
prisirašyti, nes visi kartu galė-
tume atkankyti įvairias mokslo
įstaigas.

Moksleivis negali būti pilnas
moksleivis, jeigu jis nepriklauso
prie savo organizacijos. Yra
daug visokių politinių ir tiki-
binių organizacijų, bet jos dau-
giau ar mažiau yra vienpusiš-
kos, fanatiškos; todėl mokslei-
vis dvasiai jos yra per angstos.
Taigi norint plačiai lavinti savo
išmintį, reikia priklausyti prie
moksleivių organizacijos, t. y.
Lietuvių Mokslo. Susivienijimo
Amerikoje, dalyvauti jos susi-
rinkimuose ir tarpusavyje susi-
ravimuose. Įstojimo sąlygos
yra mažos, tik \$1.50 į metus.

Tie pinigai yra paskirstyti įvairi-
ams reikalingiems. Už tuos pačius
pinigus "M. Keliai" yra įšunti-
nėjami kiekvienam nariui.
Moksleiviai ir (es), kurie no-
rite prisirašyti ir dalyvauti su
moksleiviais šeimyniškam va-
karėlyje, tai tuojau pareikalau-
kite antros kuopos pirmininko
įstojimo blankų, o blankas iš-
sipildę grąžinkite jam, tasyk gau-
site šeimyniško vakarėlio tikie-
tą veltui.

LMSA. 2-ros kuopos pirmi-
ninko antrašas: Juozas Kesa-
rskas, 1439 So. 49 Ct., Cicero,
Ill.

Visokių klasių žmonės yra
organizuoti, o mums kaip moks-
lą mylintiems žmonėms, reikė-
tų turėti tvirčiausią organizaci-
ją. Moksleivių organizacija yra
beparteyė, todėl kiekvienas do-
ras moksleivis ir (vė) gali prie
jos priklausyti. — Komitetas.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN tamata gali prisirašyti
rie Naujienų Spulskos, ir prisirašyk
tuojau jei dar nesi prisirašęs. Dėda-
mas kas savaitę po dolerį-kita, nei
nepatėmsi kaip susidėsi užtektinai
pinigo, kad nusipirktis sau namelį.
Naujienų Spulka
1739 S. Halsted St.

"Birutė" laikys metinį susirinkimą
seredoj, geg. 14 d., 1924 m. Raymond
Chapel svet., ant 31 arti Halsted St.
Pradžią 8 val. vakare.

Visi choristai-ės ir rėmėjai yra
kviečiami dalyvauti, metiniame susi-
rinkime, nes reikės rinkti naują val-
dybą ateinančiam sezonui, taipgi bus
išduoti raportai ir reikės apskaiti
daug reikalingų dalykų. Todėl visi
nariai-ės yra neatatūnini reikalingi,
ir visi yra prašomi nesiveltuoti, laiku
atvykti, todėl visi atsilankykite.
— Rašt. Z. Krasauskas.

Aktorių domei. Visi aktoriai ir ak-
torės, kurie priklausė prie p. Ur-
bačio vedamos grupės malonėsite su-
sitrinkti trečiadienį, geg. 14 d., i
White Mark Square, 29 ir Halsted St.
Pradžią 8 val., didžiojoje svetainėje.

Ciceros ir apilinkės lietuviams.
Gegužio 18 d. įvyks dar vienas ir pa-
skutinis Justo Kudirkos išleistuvių
koncertas, Liberty Hall, prasidės 7:30
val. vakare.

Tai bus koncertas, kuriame daly-
vaus ir kiti garsūs Chicago liet. ar-
tistai dainininkai.

Bilietus jau galima gauti pirt se-
kamose vietose Ciceroje:
Jonačio Aptiekoje, Jankausko ap-
tiekoje, Liberty Ice Cream Parlor,
Liberty Restaurant ir Komiteto na-
rius. Chicagoje pas Dr. Pošką ir Uni-
versal State Banke. — Rengėjai.

Pranešimas Bridgeporto Lietuvians.
Visi norinti gauti "Naujienas"
kiekvieną dieną, anksti iš ryto į savo
namus, praneškite tuoj į Aušros Ky-
nyzną, 3210 So. Halsted St. Nuo ko-
vo 1 d. dienos Aušros Knygynas pveda
šitą darbą, išnešiojimą laikraščio pa-
tyrusiam ir pilnai tą darbą žinančiam
žmogui. Taipgi norinti gauti kas
savaitę "Keleivį" arba kas mėnesį
"Gyvenimą", "Gydytoją", taipgi ir ki-
tus laikraščius, praneškite Aušros
Knygynui virš pažymėtu antrašu ar-
ba pridukote reikalavimą telefonu:
Boulevard 9663.

Knygų Rinkėjams. Draugai, kurie
renka knygas del Lietuvos žmonių,
malonėkite priduoti kaip galima grei-
čiau, nes neužilgo turime išsiųsti.
Visi, kurie norite aukot knygu Social-
demokratų steigiamiems Knygynams
knygų, ar, kurie turit surinke, pri-
duokit L. S. S. knygiui, A. Kemežai,
1739 So. Halsted St.

Town of Lake. — Balto Dobilo L.
P. Klubo pranešimas. Kurie esate
prie šio Klubo Bonus, turite pri-
statyti juos ketvergo vakare, 7-tą va-
landą, geg. 15, Klubo svetainė, nes
Klubas jau išmoka bonus, katrie ne-
pristatysite, turėsite laukt kito išmo-
kėjimo, o gal kitas išmokėjimas bus
labai ilgas. Taipgi stengkitės but ant
to išmokėjimo, nes katrie nepristaty-
site sekanti ketverga, tai jau bus gal
pervėlai.

Klubo Administracija.

L. S. J. Lygos Stygu Orkestro su-
sitrinkimas įvyks trečiadienį, gegužio
May 14 d., 8 val. vak. Raymond Cha-
pel, 816 W. 31 St.

Visi, kurie norit prisidėti prie or-
kestro, malonėkit atsilankyti.
Ork. Kom.

Jaunosios Birutės pamokos muzi-
kos ir dainų įvyks trečiadienį, geg.
14 d., po repeticijų maitingas, nepa-
mirsite kad paskutinis trečiadienis
iki koncerto, reiks rinkti darbinin-
kus, už tai bukte visi nariai laiku i
Mark White Square, 7:30 val. vak.

— Valdyba.

Rengiasi

Prisirengimas prie Naujienų
ekskursijos eina visu smarku-
nu. Ekskursijos palydovas A.
Rypkevičia ir visas Naujienų
ofisas dirba sušile, kad sutvar-
kyti dokumentus išvažiuojan-
čių, kaip ir tų, kurie reikės at-
vežti iš Lietuvos.

Susirašiusių važiuoti Lietu-
von su šia ekskursija yra virš
100 žmonių iš Chicago. Taipgi
daug užsakymų ateina ir iš toli-
mesnių miestų. Taip kad susi-
darys bursys lietuvių iš apie 200
žmonių.

Ekskursija išvažiuos iš Chi-
cago 21 d. gegužės, 10 valandą
vakare, nes tai yra patogus lai-
kas atsisveikinti su giminėmis
ir pažystamais nešlikus iš dar-
bo. Ant Dearborn stoties bus
specialiai prirengti vagonai del
Naujienų Ekskursijos per Erie
R. R. kompaniją, kuris nuveža i
New Yorką už \$30.70 be jokio
persidėmo.

New Yorke pasitiks Conti-
nental viešbučio atstovas, nuves

į viešbutį, kur per dieną pasi-
sėsime. Po New Yorką pasisve-
čiavę sėsime i Suv. Valstijų lai-
vą Leviathan, kuris i 5 dienas
su viršum pereis didelį okeaną.

Jau tik kelios dienos laiko be-
liko išpildyti aplikacijas dėl pa-
porto ir užsisakyti vietą ant
laivo.

Lietuvos piliečiams turin-
tiems nors kokius įrodymus sa-
vo pilietybės sugrįžimą galima
užtikrinti nešibuvusiems virš 6
mėnesių. Tokiems prirengiam
specialiskus affidavitus ant ku-
rių Amerikos konsulis Kaune
duoda vizą be jokio atličiojimo,
nes toki keleiviai neįeina i kvo-
tą.

Kurie manote važiuoti, o dar
neuzsiregistravote neatidėlio-
jant atsilankykite i Naujienų
ofisą, del sutvarkymo dokumen-
tų.

Lietuvos piliečiai pasirupin-
kite gauti iš darbdavio paliudy-
mus nuo savo uždarbio už 1921,
1922, 1923 ir 1924 metus.

I tolimesnius miestelius ap-
likacijas del pasporto ir visas
informacijas nusiisunčiame pa-
šta.

Su visais reikalais rašykite
arba kreipkitės i Naujienas.
Ofisas atdaras nuo 8 val. ryto
iki 8 val. vakaro. Nedėliomis
nuo 10 ryto iki 2 po pietų.

ASMENU JIESKOJIMAI

JIESKAU Frank Jerkman ir
dukters Agnieškos. Apie 10 me-
tų atgal jie gyveno Chicagoje.
Duosiu dovanų jie kas suteiks
man žinią apie juos. J. T. Lukon,
Stock Yards Station, Kansas
City, Mo.

VINCENTAS LIUTKUS, Akmenės
parapijos, Bakstų kaimo, išvažiuoja
Lietuvon su Naujienų Ekskursija, ge-
gužio 21 d. Giminės ar draugai ku-
rie turite kokį nors reikalą, kreipkitės
2202 So. Halsted St.

PAJIESKAU savo moteries Kotri-
nos Paulauskienės, katra yra pra-
šalinsiu apie 10 mėnesių atgal. Širdin-
gai meldžiu sugrįžti ir suteikime ge-
venti, o jeigu nesusitaisykims iki 15
dienų tada bus paimtas persikyrimas.
Meldžiu pačios atsiiepti arba kas ži-
not duoti žinią po šiuo antrašu. Igna-
cas Paulauskis, 807 W. 18 St. Chi-
cago, Ill.

APSIVEDIMUI

GEIDŽIU surasti sau gyvenimo
draugę merginą arba našlę nuo 18—
26 metų ir kad būtų gerai atrodanti,
linkausma budo ir šviesi. Neskiriant
pažiūrų. Kuri būtų pasimokius. Ma-
lonėkit prisistūti paveikslėliu su pirmu
laišku, grąžinsiu ant pareikalavimo.
Duosiu tinkamą atsakymą žednai. Aš
esu vaikinas 29 metų amž., 5 pėdų ir
7 colų aukščio. Platusiu žinų atsi-
siu per laišką. V. J. J-tis, P. O. Box
143, W. Frankfort, Ill.

ISRENDAVOJIMUI

RANDAI Flatas 5 kambarių,
elektros šviesa, rendos \$25 į mė-
nesį. Kreipkitės Universal State
Banka, S. K. Adomaitis, kreip-
tis 9 val. ryto.

RENDAI Flatas 5 kambarių
geistina, kad būtų be vaikų šei-
myna.
Kreipkitės
3127 Emerald Ave.

PARANDAVOJIMUI garu apši-
doma krautuvė. Tinka del bile ko-
bio. Randa \$50.00. Krautu-
vė randasi ant 63 ir Sacramento
gatvių.

C. DAGIS,
2957 W. 63 St.
Phone Republic 9649

ANT RENDOS štoras ir 5
ruimai žemai, hotelis ant antrų
lubų, pigi renda, labai gera vie-
ta ant Brighton Parko. Kreipki-
tės pas savininkę, 5252 S. Arte-
sian St. Tel. Prospect 3590.

JIESKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS ruimas, kad nebu-
tų toliau i Westus kaip iki 46th Ave.
i South iki 47 St., turi būti telefonas,
elektros. Kas turit toki ruimą pra-
neškite i
Naujienų Skyrių,
3210 So. Halsted St.,
No. 106.

IVAIRŲ SKELBIMAI

PRAPUOLĖ šuva; jis yra rudas,
baltu kaklu, akis raudojos, apat-
nė lupa trumpa, uodega užrišta,
didelis Shepherd, vardu "Cuper".
Kas patėmysite toki šunį, praneš-
kite; bus atlyginta.
Lafayette 0274

IVAIRŲ SKELBIMAI

PAGRAZINAM NAMUS
Ar Tamistai yra reikalas savo na-
mą — maliauti, dekoruoti, kalsimu-
ti, popieruoti arba i naujus namus
sudėti stiklus? Jei taip tai mes ta
visą Tamstos darbą galime atlikti už
gana prieinamą kainą — pirmą negu
duosi kitam virš pažymėtą darbą, at-
siklauskite kainos pas mus.
Kreipkitės:

BRIDGEPORT PAINTING
HARDWARE CO.,
3149 So. Halsted St.,
Tel. Yards 7282.

STOGDENGSTYSE
Stogų prakurimas užtaisomas
ir grąntojamas už \$4. Automobilų
trolej patatavimas Chicagoje ir apie-
linkė. Įstaiga 34 metų senumo. Di-
džiausia ir geriausia stogų dengimo
įstaiga Chicagoje. Tik patyrę unijos
darbininkai samdomi. J. J. Dunne
Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave.,
Phone Lawndale 0114.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA —
Moterų, naktnių virėjų, 6 die-
nos savaitėje, gera mokesitis.

Atsišaukite
4169 So. Halsted St.

PAJIESKAU senivos mote-
ries prie namų darbo, turi būti
nuo 35 iki 45 metų amžiaus.
Valgis, guolis ir atlyginimas.
2158 W. Grand Ave.

REIKALINGA moteris ar mergina
prižiūrėti sergančią moterį ir trijų
metų vaiką. Atlyginimas geras, val-
giu ir pinigais. Atsišaukite greitai,
nes labai reikalinga.

DENIS SILVER
2923 So. Emerald Ave.
1 lubos, frontas

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA patyrusio antra-
rankia virėjo.

Atsišaukite

PEOPLES RESTAURANT
1628 W. 47 St.

REIKALINGAS bučeris, tuo-
jaus, kuris kalba lietuviškai ir
lenkiškai. Atsišaukit
4518 So. Wood St.
Tel. Boulevard 8200

REIKIA dviejų shearmanų 1
double teamster į 5 darbinin-
kų, darbas geležies atkarpų jar-
de. Ateikite pasirengę darban,
Cohn Iron and Steel Co.,
2034 S. Southport Ave.

REIKIA patyrusių darbininkų
į geležies atkarpų jarda. Taipgi
shearmanų. Gera mokesitis,
nuolat darbas. Leopold Cohen
Iron Co., 3000 S. Kedzie Ave.

AUTOMOBILIAI

PAIGE Sport Model, kaina
\$850, mainysiu ant loto.
Atsišaukite
A. S. DAPKUS,
1915 S. Union Ave.

ANT PARDAVIMO Buick
Touring Car 6 cilindry, 7 sėdi-
nių, su stikliniais užtraukais,
išrodo kaip naujas. Gerai už-
laikytas. Parduosiu pigiai. At-
sišaukit, 736 W. 35th St.

RAKANBAI

GERIAUSIA PROGA JAUNAI
PORAI

Vėliausio stiliaus parlora setas, val-
gono kambario setas, miegamo ka-
mario setas, karpetai, pastatoma
liampa, paveikslai ir dvigubų spring-
ų fonografas su rekordais. Viskas
kaip nauja. Parduosiu sykiu arba
dalimis už bile gerą pasiulymą. Atei-
kite ir pamatykite tuos gerus bar-
genus.
1922 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI

EXTRA!!!
PARDAVIMUI pento štoras
su namu, geroj vietoj.
Atsišaukite:
1917 South Halsted Str.

PARDAVIMUI minkštų gėrimų
krautuvė arba Road House, labai
geroj apilinkė; mes nepigulim
prie Chicago, pas mus atdara per
dieną ir naktį. Biznis labai geras.
Pardavimo priežastis patirsite ant
vietos. Parduosiu pigiai.
Joseph Skinderis
3247 W. 111 St., Mt. Green, Ill.

NAMAI-ZEMĖ

3 flaty kampinis namas, netoli
Brighton Park teatro, 2 flatai po 4
kambarius, 1 flatas 5 kambariai, 2
karų garažai.

Taipgi namas statytas ant 2 lotų,
karštu vandeniu apšildomas, pardu-
osiu už \$11,750, arba mainysiu ant
mažesnio namo, bučernės arba ant ki-
tokio biznio. Namas turi būti par-
duotas arba išmainytas šią savaitę.

PARDAVIMUI

3 flaty kampinis namas, netoli
Brighton Park teatro, 2 flatai po 4
kambarius, 1 flatas 5 kambariai, 2
karų garažai.

Taipgi namas statytas ant 2 lotų,
karštu vandeniu apšildomas, pardu-
osiu už \$11,750, arba mainysiu ant
mažesnio namo, bučernės arba ant ki-
tokio biznio. Namas turi būti par-
duotas arba išmainytas šią savaitę.

FRANK G. LUCAS

4116 Archer Ave.,
Tel. Lafayette 5107

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grosernė, se-
nas išdirbtas biznis. Lietuviškoj
kolonijoj. Nupirksit pigiai prie-
žastis pardavimo svarbi.
3500 Emerald Ave.

PARDAVIMUI bučernė, nau-
ji fikėriai, turiu parduoti, kam-
pinis namas, daromas geras biz-
nis. Parduosiu pigiai už pini-
gus. 5262 So. Halsted St.

PARDAVIMUI grosernė, de-
likatesen, lengvas lunčius, Ice
Cream, nesvaiginami gėrimai,
cigarai, cigaretai, didelis auto-
mobilų biznis, visas biznis cash,
gražūs gyvenimui kambariai, pi-
gi renda, 3 metams lysas, par-
duosiu krautuvę atskirai arba
4 lotus, įskaitant dvi cottages
pigiai už cash, veikite greit.

4430 West 60 St.,
netoli Kenneth

PARDAVIMUI pirmos klesos
grosernė ir bučernė, taipgi na-
mas ir lotas, prie karų linijos.
Biznis labai geras, 5129 Archer
Av. kampas Kildare Av. Phone
Lafayette 0392.

PARDAVIMUI bučernė, labai
geroje vietoje. Biznis geras.
Parduosiu pigiai iš priežasties
ligos.
818 W. 18 St.

PARDAVIMUI arba mainy-
mui bučernė ir grosernė ir no-
tions: Ice Cream. Pardavimo
priežastis, išvažiuoju i Califor-
niją. 4354 S. Maplewood Ave.

PARDAVIMUI Restauranas,
labai pigiai.

GEORGE KANTER
1000 Maxwell St. (Cr. Morgan)
Tel. Canal 7081

PARDUODU bučernę ir gro-
sernę visą arba pusę, vieta gera,
visokių tautų apgyventa.

Atsišaukite
1731 S. Union Ave.

PARDAVIMUI bučernė ir
grosernė, dvi krautuvės, par-
duosiu abidvi ar vieną. Geroje
vietoje. Savininkas parduos na-
mą ir biznį. Ne agentams.
5756-58 So. Robey St.

PARDAVIMUI grosernė ir deli-
catesen. Turėjų apgyventa apilinkė,
brangus stakas, pigi renda; kamba-
rių gyvenimui. Atsišaukit tik biznį
suprantantys žmonės.
1413 W. 58 St.
Tel. Fairfax 2619

DIDŽIAUSIAS BARGENAS
Parsiduoda augstos rūšies bučernė
ir grosernės fikėriai (Fixtures) visai
mažai vartoti. Kam reikalinga ne-
praleiskite progos.
SLONKSNIS,
3401 S. Halsted, antras aukštas
Tel. Yards 2242

PARDAVIMUI bučernė ir groser-
nė, lietuvių ir kitų tautų apgyventoj
kolonijoj, 4 kambarių gyvenimui.
Renda pigi. Parduosiu pigiai. Lysas
yra 3 metams.
Atsišaukite
821 W. 34 St.

PARDAVIMUI bučernė už "cash"
arba mainysiu i automobilį. Par-
davimo priežastis moters liga.
Kreipkitės i
Naujienų Skyrių,
3210 So. Halsted St.
Box 105

PARDAVIMUI groserio ir saldu-
mynų krautuvė. Parduosiu, arba mai-
nysiu ant namo South Side. Prie-
žastis pardavimo turu važiuoti i
Detroit, Mich.
Atsišaukite
4609 So. Wentworth Ave.

PARDAVIMUI bučernė už "cash"
arba mainysiu i automobilį. Par-
davimo priežastis moters liga.
Kreipkitės i
Naujienų Skyrių,
3210 So. Halsted St.
Box 105

PARDAVIMUI bučernė ir groser-
nė, lietuvių ir kitų tautų apgyventoj
kolonijoj, 4 kambarių gyvenimui.
Renda pigi. Parduosiu pigiai. Lysas
yra 3 metams.
Atsišaukite
821 W. 34 St.

PARDAVIMUI bučernė ir groser-
nė, lietuvių ir kitų tautų apgyventoj
kolonijoj, 4 kambarių gyvenimui.
Renda pigi. Parduosiu pigiai. Lysas
yra 3 metams.
Atsišaukite
821 W. 34 St.

PARDAVIMUI bučernė ir groser-
nė, lietuvių ir kitų tautų apgyventoj
kolonijoj, 4 kambarių gyvenimui.
Renda pigi. Parduosiu pigiai. Lysas
yra 3 metams.
Atsišaukite
821 W. 34 St.

PARDAVIMUI bučernė ir groser-
nė, lietuvių ir kitų tautų apgyventoj
kolonijoj, 4 kambarių gyvenimui.
Renda pigi. Parduosiu pigiai. Lysas
yra 3 metams.